

Livslang læring 2020: Hovedtall om voksnes deltakelse i utdanning og opplæring

LIVSLANG LÆRING 2020: HOVEDTALL OM VOKSNES DELTAKELSE I UTDANNING OG OPPLÆRING
Forfatter: Pia Ianke

ISBN: 978-82-7724-374-0

© Kompetanse Norge 2021

Grafisk produksjon: Kompetanse Norge

Foto forside: Bård Gudim

Innhold

Sammendrag	4
1. Innledning	5
1.1 Om undersøkelsen	6
2. Befolkningens deltakelse i organisert opplæring	7
3. Deltakelse i formell utdanning og videreutdanning	8
3.1 Utdanningsnivå	9
3.2 Utdanningsform	10
3.3 Utdanning ved offentlige og private utdanningsinstitusjoner	10
3.4 Studiefinansiering	10
3.5 Utdanningspermisjon	11
4. Deltakelse i ikke-formell opplæring	12
4.1 Opplæringslengde	13
4.2 Opplæringsform	14
5. Etterspørsel etter og tilbud om opplæring i arbeidslivet	15
6. Uformell læring i jobben	16

Sammendrag

Lærevilkårsmonitoren undersøker omfanget av, og vilkårene for, læring og kompetanseutvikling i Norge. Undersøkelsen viser at 16 prosent av voksne mellom 22 og 59 år deltatt i formell utdanning det siste året. Andelen i formell videreutdanning har ligget stabilt på 8 prosent de siste fem årene, etter en nedgang fra 2008. Deltakerne i videreutdanning skiller seg fra øvrige deltakere ved at det er høyere andeler blant dem som tar utdanningen på lavere utdanningsnivåer, tar nettbasert utdanning, studerer ved private utdanningsinstitusjoner, har andre som betaler utdanningen for seg og oftere benytter seg av utdanningspermisjon. Når det gjelder ikke-formell opplæring har vi de siste årene sett en utflatning, med en svak økning det siste året. 41 prosent av voksne fra 22 til 66 år har deltatt de siste 12 måneder. Vektet opp i forhold til befolkningsstørrelsen har vi imidlertid aldri tidligere målt et høyere antall deltakere i ikke-formell opplæring. Det er nå flere som har deltatt på nettbasert ikke-formell opplæring enn i tradisjonell, stedbasert opplæring og det er særlig deltakelsen i lengre opplæringstiltak som har økt det siste året.

Mye læring skjer utenom den organiserte opplæring, og særlig i arbeidslivet. Andelen sysselsatte som opplever at de har gode læringsmuligheter på jobb ligger på 82 prosent, mens 71 prosent opplever stor grad av krav til læring i jobben. 64 prosent av de sysselsatte opplever både gode læringsmuligheter og store krav til læring i jobben og har det vi kaller et læringsintensivt arbeid. Andelene med læringsmuligheter, læringskrav og læringsintensivt arbeid er alle på samme nivå som i 2019. 63 prosent av de sysselsatte mener at arbeidsgiver i stor eller ganske stor grad legger til rette for at de får lært seg det nye de trenger i jobben, og dette gjelder 71 av de med store krav til læring i jobben.

Korona-krisen har synliggjort behovet for kompetansepåfyll og omstillingsdyktighet, og kompetansetiltak har vært sentrale i tiltakspakkene fra regjeringen. Livslang læring vil trolig bli viktigere i årene som kommer. Vi står fortsatt overfor utfordringer når det gjelder å sikre kompetansen til den voksne befolkningen fremover. Nye teknologier utvikles raskt, og arbeidslivet omstilles. Kompetansebehov endres, og mange arbeidsgivere sliter med å rekruttere riktig kompetanse. Mange arbeidstakere opplever at arbeidsoppgavene endres og at etterspørselen etter deres kompetanse går ned, samtidig som der er forventet at de skal stå lenger i jobb enn tidligere. Mens alt dette taler for at vi burde se en økning i deltakelsen i opplæringsaktiviteter totalt, ser vi likevel en relativt flate utvikling både i deltakelsen i formell utdanning, formell videreutdanning, ikke-formell opplæring og i uformell læring i arbeidslivet. Den lille økningen i forholdet til fjoråret i ikke-formell opplæring er oppløftende, men kan henge sammen med det akutte kompetansebehovet som oppsto som følge av korona-nedstengningen da mange måtte ta i bruk nye digitale verktøy for å kunne gjennomføre sitt arbeid. Det ligger fortsatt et potensiale for tilrettelegging for kompetanseheving og læring gjennom fleksibel og nettbasert opplæring. Likevel må det nevnes at Norge har en høyt utdannet befolkning, og at tross alt over halvparten av den voksne befolkningen i Norge har deltatt i en eller annen form for organisert opplæring de siste 12 månedene.

Innledning

Bærekraften i velferdssamfunnet er avhengig av at flest mulig står i jobb og at de står i jobb lengst mulig. Regjeringen lanserte i 2020 kompetansereformen Lære hele livet (Meld.St. 14, 2019-2020), som både har som mål at ingen skal gå ut på dato som følge av manglende kompetanse, og at arbeidslivet skal få tilgang til den kompetansen det har behov for. Meldingen inneholder tiltak for å bevare og utvikle befolkningens kompetanse gjennom endringer og omstillinger, og innebærer at mange må belage oss på læring gjennom hele karrieren for å kunne henge med i et stadig mer skiftende og kunnskapsintensivt arbeidsliv.

Koronapandemien kom brått og førte til en økonomisk krise for deler av næringslivet, og mange har mistet jobben eller blitt permittert. For store deler av arbeidsstokken innebærer krisen en endret arbeidssituasjon med bruk hjemmekontor og mer bruk av samhandlingsteknologi og nye digitale løsninger. Krisen har i stor grad synliggjort behovet for omstillingsdyktighet, læringsvillighet og digital kompetanse, og har gjort livslang læring til et dagsaktuelt tema. Mange kompetansetiltak er satt i verk som følge av koronakrisen, for at flere av de permitterte og ledige kan få kompetansepåfyll og utdanning for å bli bedre rustet til arbeidsmarkedet på kort sikt, men også bidra til den langsiktige omstillingen av Norge. Regjeringen har varslet at de vil videreutvikle og tilpasse tiltakene i kompetansereformen framover, slik at de kan svare på nye utfordringer som kommer.

Med et økt fokus på behovet å lære hele livet og med innføringen av nye kompetansetiltak, blir det viktig å følge med på, og måle kompetanseutviklingen i Norge. Undersøkelsen Lærevilkårsmonitoren er et viktig verktøy for å følge med på omfanget av, og vilkårene for, læring og kompetanseutvikling i landet. Dette notatet presenterer hovedtall fra årets undersøkelse¹ og utviklingen de siste årene. Flere resultater fra undersøkelsen blir presentert i egne notater.

¹ Nytt i 2020 er blant annet spørsmål om studiefinansiering, bruk av Lånekassen, bruk av studiepermisjon, deltakelse i korte ikke-formelle kurs, og alle sysselsattes etterspørsel etter opplæring og tilbud om opplæring fra arbeidsgiver.

1.1 Om undersøkelsen

Lærevilkårsmonitoren (LVM) er en tilleggsundersøkelse til Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) og gjennomføres i første kvartal hvert år av Statistisk sentralbyrå (SSB). Det er forskningsstiftelsen FAFO som har utviklet Lærevilkårsmonitoren på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Den ble for første gang gjennomført i 2003, og har vært en årlig undersøkelse med unntak av i 2007. Siden 2008 har store deler av skjemaet vært fast slik at vi kan følge med på utvikling over tid. Undersøkelsen gjennomføres i form av telefonintervjuer og om lag 12 000 personer i alderen 15-66 år blir spurt om sin deltakelse i formell utdanning², ikke-formell opplæring og uformell læring på arbeidsplassen de siste 12 månedene. Svarprosenten ligger på rundt 80 prosent, og resultatene er vektet for å ta hensyn til frafall.

Datainnsamlingen i 2020 foregikk i ukene 2-18. Midt i perioden, i uke 11, stengte Norge ned på grunn av korona-pandemien og førte til store endringer i folks arbeids- og dagliglivssituasjon som kan ha hatt betydning for deltakelsen i opplæring i slutten av datainnsamlingsperioden.

En større omlegging og internasjonal tilpasning av AKU i 2021 vil medføre endringer i Lærevilkårsmonitoren i framtiden og føre til brudd i tidslinjer. Det gjennomføres en sterkt begrenset LVM i 2021, og fra og med 2022 vil LVM kun gjennomføres annethvert år.

DEFINISJONER

Formell utdanning omfatter all offentlig godkjent utdanning som leder til offentlig godkjent kompetanse i form av f.eks. karakterer, vitnemål eller studiepoeng. Dette omfatter fag eller moduler på grunnskole-, videregående skole-, fagskole- eller universitet- og høyskolenivå.

Formell videreutdanning, eller bare videreutdanning, omfatter all formell utdanning tatt av personer i alderen 22–34 år som har hatt et minimum treårig sammenhengende opphold i sitt studieløp etter 19 års alder, og all formell utdanning tatt av personer i alderen 35–59 år. Deltakerne i formell videreutdanning er inkludert i antallet i formell utdanning.

Ikke-formell opplæring er opplæring som ikke leder til offentlig godkjent kompetanse, og omfatter kurs, seminarer, konferanser, forelesninger og privattimer og andre aktiviteter der opplæring er hovedformålet med deltakelsen, men som ikke inngår i formell utdanning.

Uformell læring på jobb er ikke-organisert læring som skjer uten at det er lærer eller organisator til stede. Dette er læring som skjer gjennom det daglige arbeidet, for eksempel gjennom samarbeid med kollegaer, veiledning, å lese fagbøker eller å bruke internett for å lære.

² Spørsmålene om formell utdanning går kun til aldersgruppen 22-59 år.

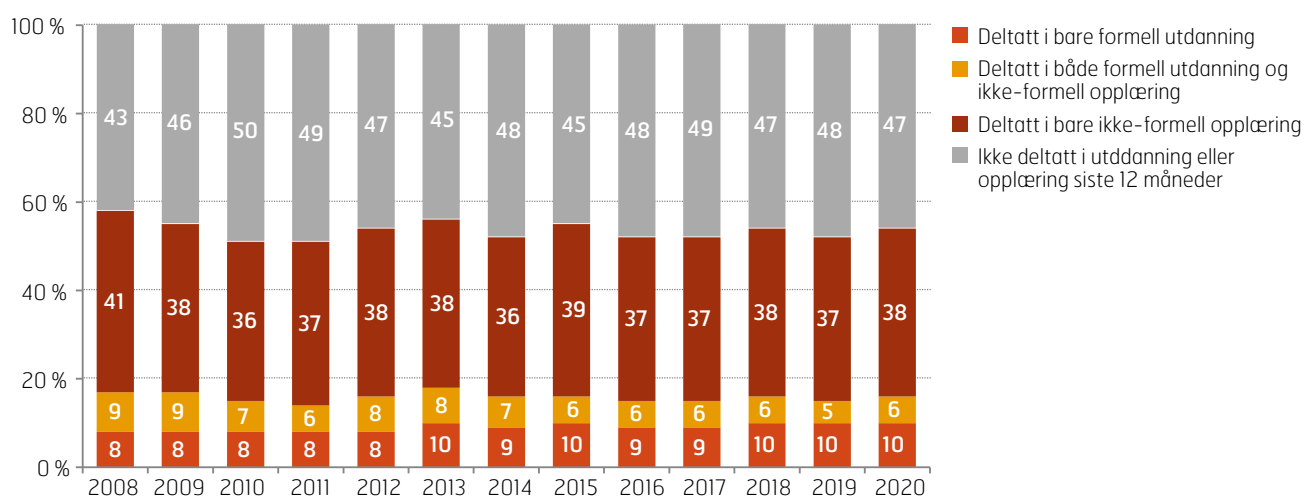

Befolkningens deltakelse i organisert opplæring

I overkant av halvparten av voksenbefolkningen deltar hvert år i organisert opplæring, enten i form av formell utdanning, ikke-formell opplæring eller begge deler. Ikke-formell opplæring utgjør det meste av den organiserte opplæringen voksne deltar i.

I 2020 hadde til sammen 53 prosent av befolkningen mellom 22 og 59 år deltatt i minst en form for organisert opplæring i løpet av de siste tolv månedene (figur 1). 38 prosent hadde kun deltatt i ikke-formell opplæring, 10 prosent hadde kun deltatt i formell utdanning, mens 6 prosent hadde deltatt i begge deler. 47 prosent av de voksne hadde ikke deltatt i noen form for organisert opplæring i løpet av de siste tolv månedene.

FIGUR 1 Befolkningens deltakelse i formell utdanning og/eller ikke-formell opplæring i løpet av de siste tolv måneder. 22-59 år. 2008-2020. Prosent

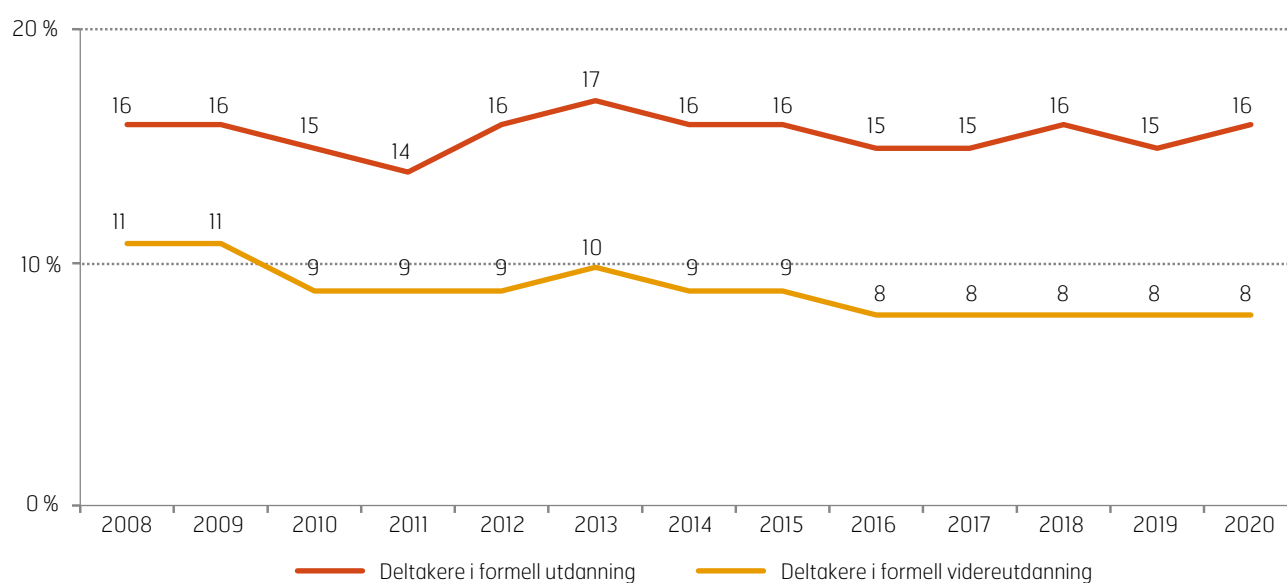
3

Deltakelse i formell utdanning og videreutdanning

16 prosent av voksenbefolkningen har deltatt i formell utdanning i løpet av de siste tolv månedene. Det er ett prosentpoeng mer enn året før. Halvparten av disse deltakerne, dvs. 8 prosent av de voksne, oppfyller definisjonskravene til formell videreutdanning.

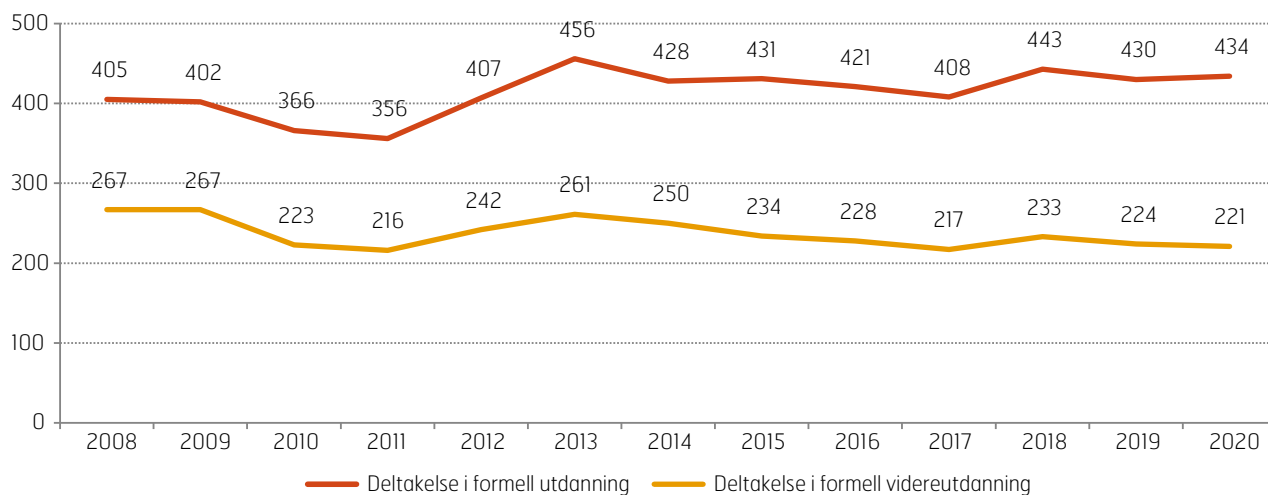
Figur 2 viser at andelen i formell utdanning har holdt seg på 15-16 prosent de siste sju årene. Andelen i formell videreutdanning har ligget stabilt på 8 prosent de siste fem årene, etter tidligere å ha ligget noe høyere.

FIGUR 2 Befolkningens deltakelse i formell utdanning og videreutdanning. 22-59 år. 2008-2020. Prosent

Når vi veker andelene opp mot befolkningsstørrelsen, betyr dette at rundt 434 000 deltok i formell utdanning i løpet av de siste tolv månedene, hvorav 221 000 deltok i formell videreutdanning (figur 3). Vi ser en svak økning i det totale antall deltakere i formell utdanning totalt på 4 000 det siste året, samtidig som vi ser en nedgang i antall deltakere i videreutdanning på 3 000 det siste året, eller 12 000 de siste to årene.

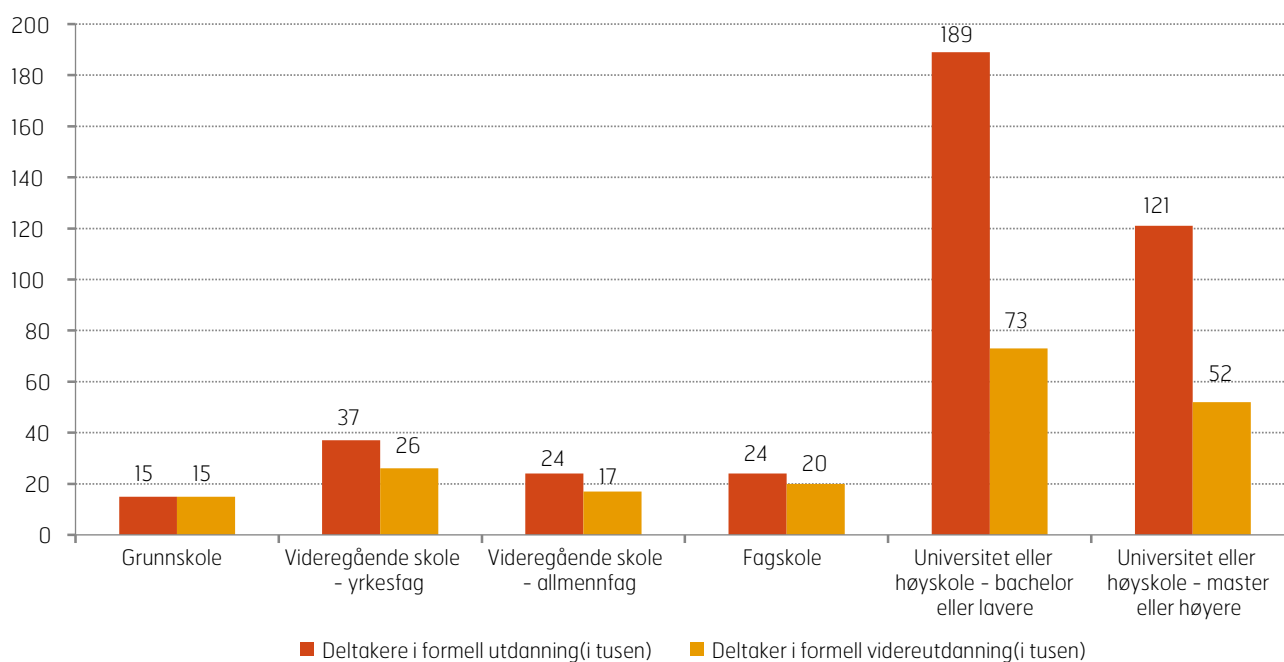
FIGUR 3 Antall deltakere i formell utdanning og videreutdanning i løpet av de siste tolv månedene vektet opp. 22-59 år. 2008-2020. Antall i tusen.

3.1 Utdanningsnivå

De fleste voksne som hadde deltatt i formell utdanning i løpet av de tolv siste månedene i 2020, tok den i form av høyere utdanning. I 2020 var det 310 000 i aldersgruppen 22-59 år som hadde tatt utdanning ved universitet eller høyskole. Av disse var 40 prosent, dvs. 125 000, i videreutdanning. 61 000 tok utdanning på videregående skolenivå, hvorav 70 prosent, dvs. 43 000, var i videreutdanning. 24 000 tok utdanning på fagskole, hvorav 83 prosent, dvs. 20 000 var i videreutdanning, og 15 000 tok utdanningen på grunnskolenivå og samtlige av disse tok utdanningen som videreutdanning.

FIGUR 4 Nivået på utdanningen og videreutdanningen. 22-59 år. 2020. Antall i tusen

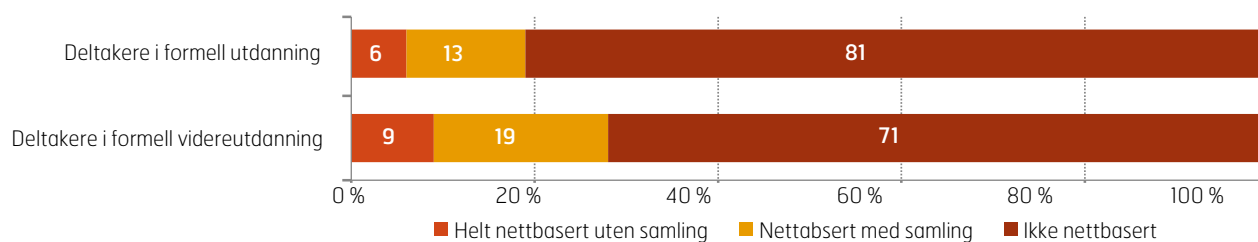
3.2 Utdanningsform

Av voksne deltakerne i formell utdanning, tok 6 prosent helt nettbaserte studier, mens 13 prosent tok nettstudier med fysiske samlinger. De øvrige 81 prosentene tok utdanningen som tradisjonell, stedbasert utdanning.

Det var en høyere andel av deltakerne i videreutdanning som tok nettbaserte studier, enn av de i utdanning totalt. 9 prosent av de som tok videreutdanning tok dette i form av helt nettbaserte studier, og det er på samme nivå som i 2019. Til sammenlikning var det kun 6 prosent av det totale antallet voksne i formell utdanning som tok helt nettbasert utdanning. 19 prosent av de i videreutdanning deltok på nettbasert utdanning med samlinger, og det er en økning på fire prosentpoeng i forhold til i 2019. Det var 13 prosent av det totale antall voksne i formell utdanning valgte denne studieformen. 71 prosent tok videreutdanningen som stedbasert utdanning, mens andelen utgjorde hele 81 prosent av alle i utdanning.

Undersøkelsen viser altså at de i videreutdanning, det vil si eldre studenter og de som har hatt et langt opphold i sin utdanning, i større grad deltar i nettbaserte utdanninger. Dette kan både skyldes at denne gruppen velger utdanninger som lettere kan kombineres med jobb og familieliv, men også at en del videreutdanninger rettet mot voksne ofte er tilrettelagte nettopp ved å være nettbaserte og fleksible.

FIGUR 5 Utdanningsform for deltakere i formell utdanning og formell videreutdanning. 22-59 år. 2020. Prosent av deltakere

3.3 Utdanning ved offentlige og private utdanningsinstitusjoner

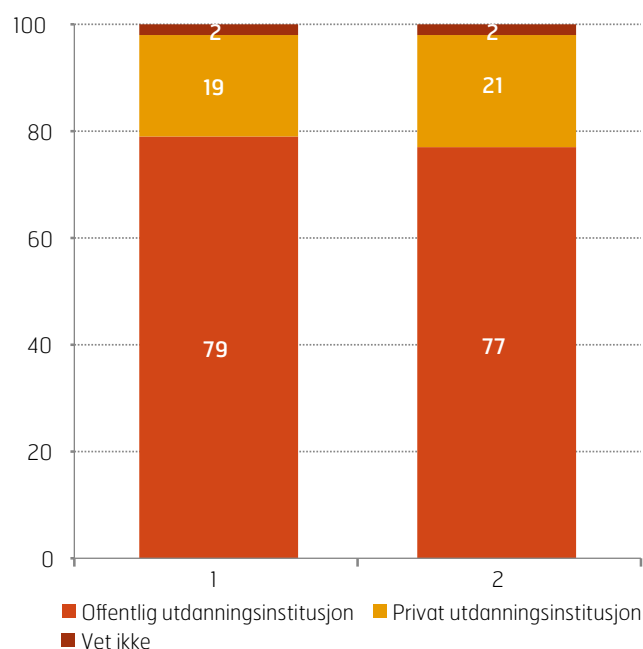
De aller fleste voksne i formell utdanning tok utdanningen ved en offentlig utdanningsinstitusjon. Av alle i formell utdanning tok 79 prosent utdanningen ved en offentlig utdanningsinstitusjon, og 19 prosent ved en privat utdanningsinstitusjon (figur 6).

Blant deltakere i videreutdanning var det en noe høyere andel som tok utdanningen sin ved private skoler. Av dem var det 21 prosent som tok utdanningen på private skoler, mens 77 prosent tok den på offentlige.

3.4 Studiefinansiering

Mange studier innebærer en form for egenbetaling i form av studieavgift, semesteravgift eller liknende. De fleste studentene finansierer utdanningen sin selv, men andelen er vesentlig lavere for de som tar videreutdanning enn for alle voksne i formell

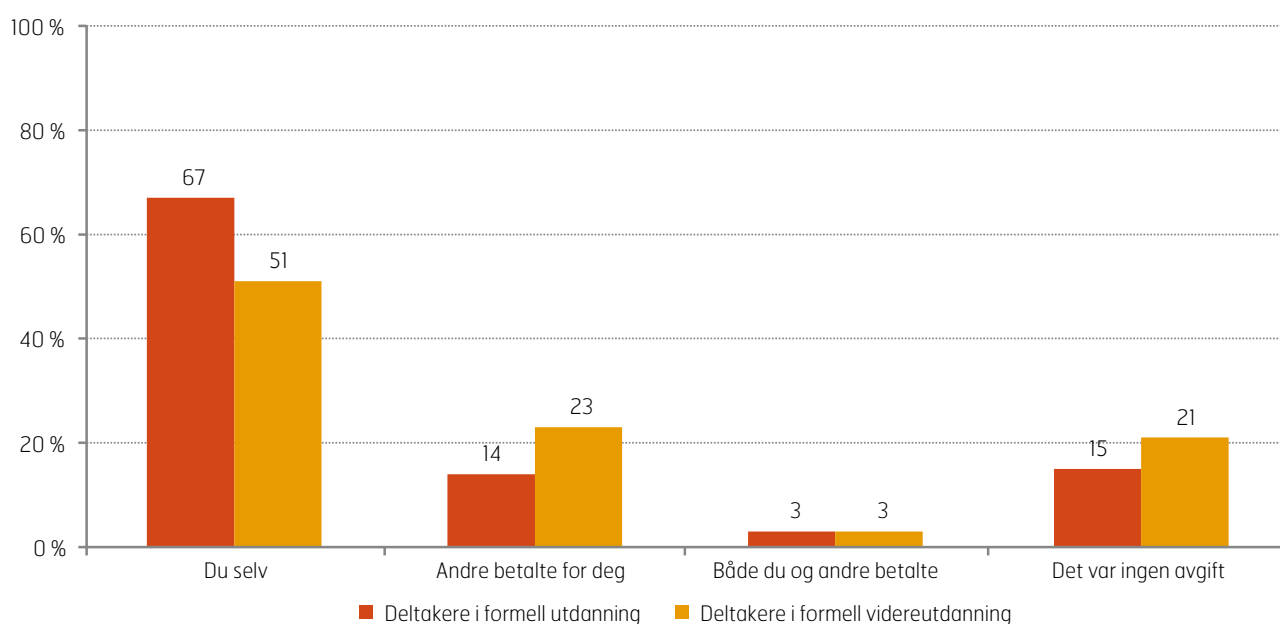
FIGUR 6 Offentlig eller privat utdanningsinstitusjon for deltakere i formell utdanning og formell videreutdanning. 22-59 år. 2020. Prosent av deltakere

utdanning. Mens 67 prosent av de voksne i formell utdanning betalte selv, var andelen 51 prosent blant videreutdanningsstudentene (figur 7).

Det var en høyere andel av videreutdanningsdeltakerne som hadde andre som betalte utdanningen for seg, men også en høyere andel av videreutdanningsstudentene som deltar utdanning uten studieavgifter. Mens 14 prosent av alle deltakerne i formell utdanning hadde andre som betalte for seg, var andelen blant videreutdanningsdeltakerne på 23 prosent. Når det er andre betaler studieavgiften, er dette som oftest arbeidsgiver, men kan også være familie eller andre privatpersoner, Nav, fagforening eller andre. 15 prosent av alle voksne i formell utdanning deltok i utdanning som ikke kostet noe, mens andelen var på 21 prosent av videreutdanningsdeltakerne.

FIGUR 7 Finansiering av utdanningen for deltakere i formell utdanning og formell videreutdanning, 22-59 år, 2020. Prosent av deltakere

8 prosent av befolkningen i alderen 22-59 år har finansiert sine studier helt eller delvis ved hjelp fra Lånekassen. Rundt halvparten av deltakerne i formell utdanning totalt, 49 prosent, finansierte studiene ved lån og stipend fra Lånekassen, og dette utgjør 73 prosent av de som betaler studiene sine selv. Det er langt lavere andel de i videreutdanning som finansierer studiene fra Lånekassen. Kun 30 prosent av de i videreutdanning brukte Lånekassen og det utgjør 59 prosent av de som finansierer utdanningen selv.

3.5 Utdanningspermisjon

Rundt 1 prosent av befolkningen mellom 22 og 59 år benyttet seg av retten til ulønnet utdanningspermisjon. Det var en lavere andel av deltakerne i formell utdanning totalt enn blant videreutdanningsdeltakerne som benyttet seg av denne retten. 6 prosent av det totale antallet utdanningsdeltakere tok utdanningspermisjon og dette utgjør 26 000 personer. Av deltakerne i videreutdanning benyttet 8 prosent seg av utdanningspermisjon og dette utgjør 18 000 personer.

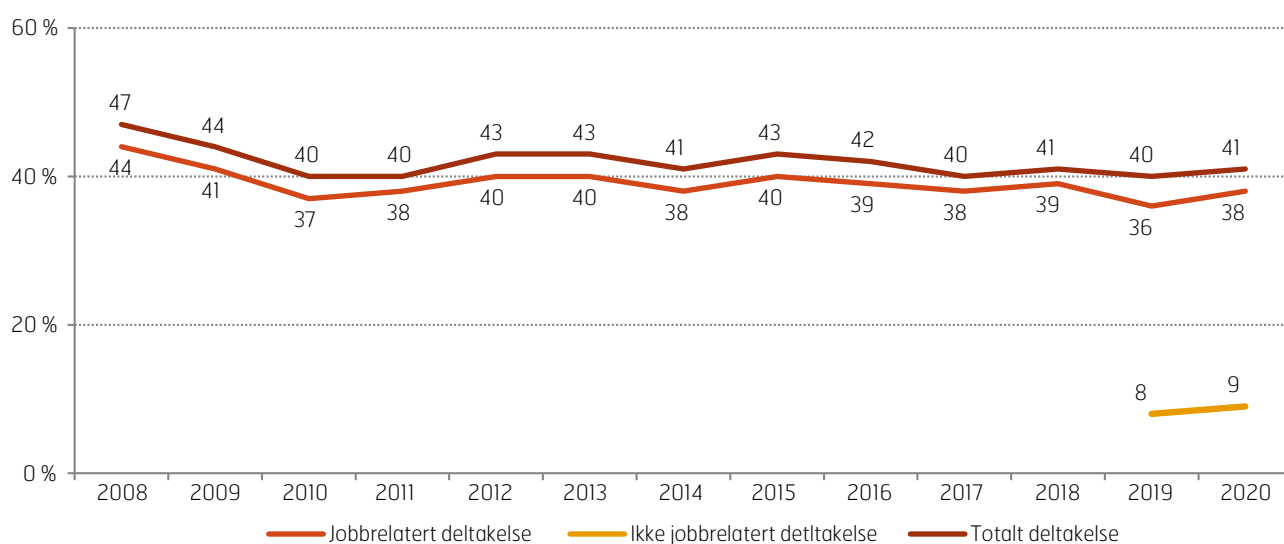
4

Deltakelse i ikke-formell opplæring

I alt 41 prosent av befolkningen i alderen 22-66 år, har deltatt i ikke-formell opplæring i løpet av de siste 12 månedene, i form av f.eks. kurs, seminarer eller konferanser. Dette er ett prosentpoeng høyere enn i 2019 og på samme nivå som i 2018. De fleste av de som deltok, 38 prosent, har deltatt i opplæring som er jobbrelatert og dette er to prosentpoeng høyere enn i 2019, men et prosentpoeng lavere enn i 2018. 9 prosent har deltatt på opplæring som ikke er jobbrelatert de siste 12 månedene, og dette er ett prosentpoeng høyere enn i 2019. De fleste av de som har deltatt i opplæring som ikke er jobbrelatert, 6 av de 9 prosentene, har i tillegg deltatt i opplæring som er jobbrelatert.

3 prosent av voksenbefolkningen mellom 22 og 66 år har altså kun har deltatt på ikke-formell opplæring som ikke er relatert til jobb, og 59 prosent har ikke deltatt i ikke-formell opplæring det siste året i det hele tatt.

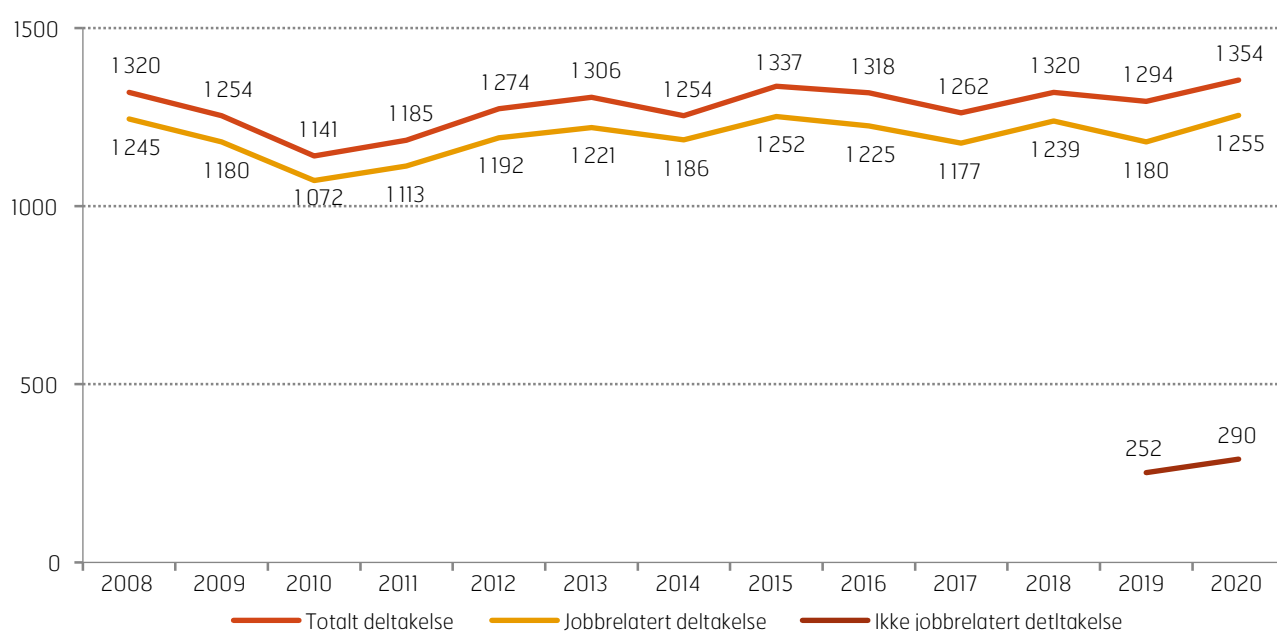
FIGUR 8 Befolkningens deltakelse i ikke-formell opplæring, totalt, relatert til jobb og privat (siden 2019). 22-66 år. 2008-2020. Prosent

Når andelene vektes mot befolkningsstørrelsen, innebærer dette at 1,35 millioner voksne deltok i minst en eller annen form for ikke-formell opplæring i løpet av de siste 12 månedene. Figur 9 viser at 1,25 millioner deltok på jobbrelatert opplæring, mens 290 000 deltok på opplæring som ikke var jobbrelatert.

Både deltakelsen i jobbrelatert og ikke-jobbrelatert opplæring har økt det siste året. Målt i antall deltakere tyder tallene på at det aldri vært flere voksne som har deltatt i ikke-formell opplæring de siste 12 måneder enn vi har sett i 2020. Det var 75 000 flere deltakere i jobbrelatert opplæring og 38 000 flere i opplæring som ikke var jobbrelatert i 2020 enn i 2019. Som nevnt innledningsvis stengte Norge ned på grunn av korona-pandemien under datainnsamlingen, og dette kan ha påvirket deltakelsen i siste halvdel av perioden. F.eks. var det mange som måtte jobbe hjemmefra og fikk tilbud om opplæring i digitale samhandlingsverktøy og liknende, mange konferanser, seminarer og lanseringer ble arrangert digitalt og ble lettere tilgjengelig for flere og mange fikk mer tid hjemme.

FIGUR 9 Befolkningens deltakelse i ikke-formell opplæring totalt, relatert til jobb og privat (siden 2019). 22-66 år. 2008-2020. Antall i tusen

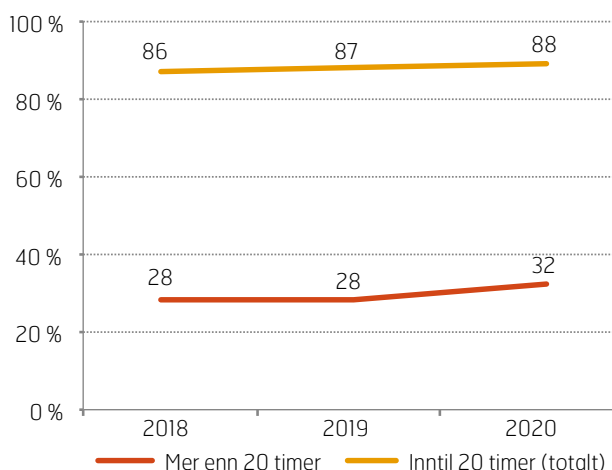

4.1 Opplæringslengde

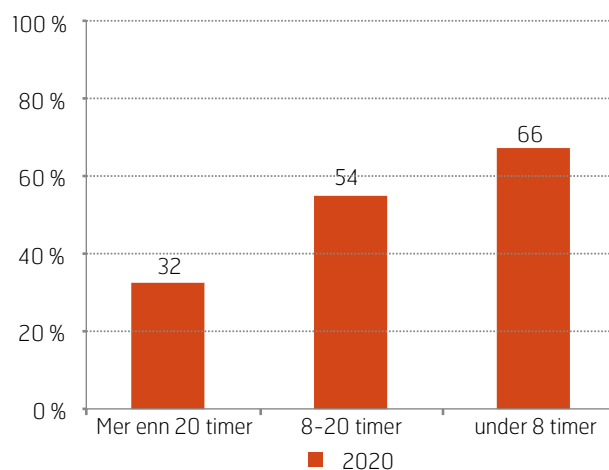
Det er særlig deltakelsen i lengre ikke-formelle opplæringstiltak som har økt det siste året. 32 prosent av deltakerne hadde i 2020 oppgitt å ha deltatt i minst ett opplæringstiltak som hadde mer enn 20 timers varighet, mens tilsvarende andel lå på 28 prosent i 2018 og 2019 (figur 10). Også deltakelsen på kortere kurs har økt noe i perioden fra 86 prosent i 2018 til 88 prosent i 2020.

I 2020 har vi noe mer detaljert kunnskap om deltakelsen i kortere ikke-formell opplæring. Vi ser av figur 11 at flest, 66 prosent av de som har deltatt i ikke-formell opplæring, har deltatt på minst ett opplæringstiltak som har vart inntil 8 timer i løpet av de siste 12 måneder. 54 prosent har deltatt i minst ett opplæringstiltak som varte mellom 8 og 20 timer, mens 32 prosent har deltatt i minst ett opplæringstiltak med en varighet på over 20 timer. Mange har deltatt i flere opplæringstiltak med ulik varighet de siste 12 måneder.

FIGUR 10 Deltakelse i korte og lange ikke-formelle opplæringstiltak siste tolv måneder. 22-66 år. 2018-2020. Prosent

FIGUR 11 Deltakelse i kortere og lenggere ikke-formelle opplæringstiltak siste tolv måneder. 22-66 år. 2020. Prosent av deltakere

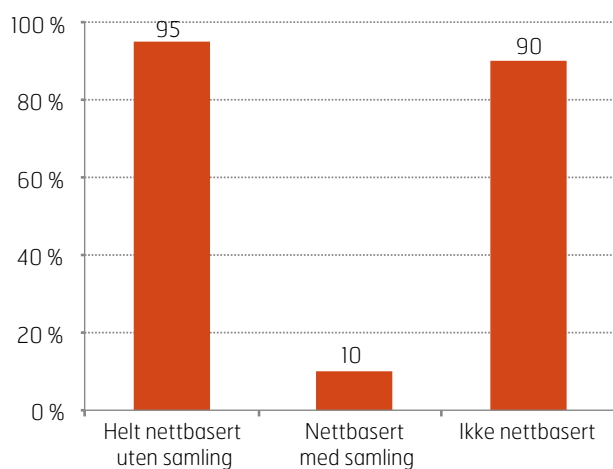

4.2 Opplæringsform

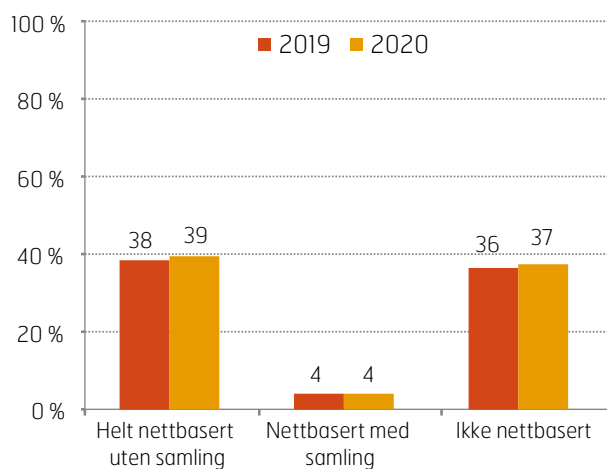
En stor andel av dagens ikke-formelle opplæring er nettbasert. Figur 12 viser opplæringsformen for alle som har deltatt i ikke-formell opplæring, og viser at hele 95 prosent hadde deltatt på minst ett helt nettbasert ikke-formelt opplæringstiltak de siste 12 månedene. Noe færre, 90 prosent, hadde deltatt på ikke-formell opplæring som ikke var nettbasert, men basert på fysisk oppmøte. I tillegg hadde 10 prosent deltatt på nettbasert opplæring med samling.

Når vi ser på deltakelsen i befolkningen i de ulike formene for ikke-formell opplæring, og ikke bare blant deltakerne, ser vi at 39 prosent hadde deltatt i opplæring som er helt nettbasert og det er ett prosentpoeng høyere enn i 2019. 4 prosent hadde deltatt i nettbasert opplæring med samlinger. Mens 37 prosent hadde deltatt i opplæring som ikke var nettbasert de siste 12 månedene, og også dette er ett prosentpoeng høyere enn i 2019.

FIGUR 12 Ikke-formell opplæring fordelt på opplæringsform. 22-66 år. 2020. Prosent av deltakere

FIGUR 13 Befolkningens deltakelse i ulike former for ikke-formell opplæring. 22-66 år. 2019-2020. Prosent

5

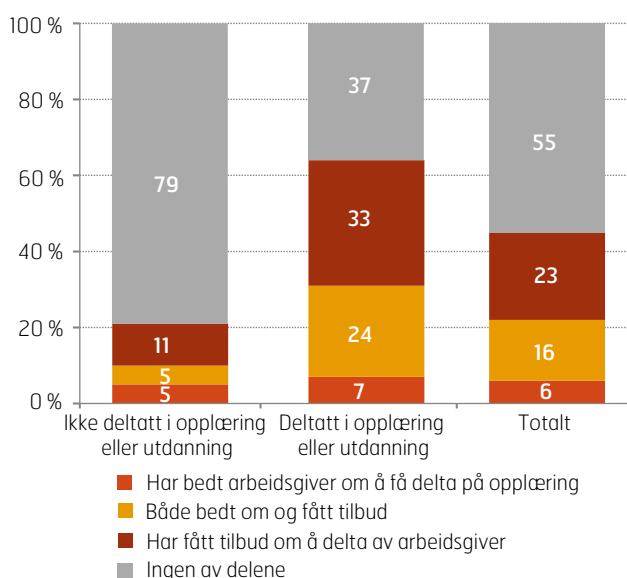
Etterspørsel etter og tilbud om opplæring i arbeidslivet

Totalt har 22 prosent av de sysselsatte i alderen 22-66 år bedt arbeidsgiver om å få delta i opplæring eller utdanning i løpet av de siste tolv månedene, mens 39 prosent har fått tilbud av arbeidsgiver om å få delta i utdanning eller opplæring. Det er stor grad av overlapping mellom disse to kategoriene og 16 prosent av de sysselsatte har både etterspurt kompetanseheving og fått tilbud om opplæring.

De som har deltatt i opplæring eller utdanning i løpet av de siste tolv månedene, har i langt høyere grad både etterspurt og fått tilbud om å delta i opplæring. 31 prosent av de som har deltatt i opplæring eller utdanning siste år, har bedt arbeidsgiver om å få delta, mens kun 10 prosent av de som ikke har deltatt har gjort det samme. Det er også en langt høyere andel av de som har deltatt som har fått tilbud fra arbeidsgiver om opplæring. Mens 57 prosent av de som har deltatt har fått tilbud fra sin arbeidsgiver, har kun 16 prosent av de som ikke har deltatt gjort det samme. Likevel ser vi en viss økning både i etterspørsel fra og tilbud til de som ikke har deltatt det siste året. Etterspørselen økte fra 8 til 10 prosent, og tilbudet til dem økte fra 14 til 16 prosent fra 2019 til 2020.

Litt over halvparten av alle sysselsatte, 55 prosent, har verken fått tilbud fra arbeidsgiver om opplæring eller bedt arbeidsgiver om å få delta i opplæring eller utdanning i løpet av de siste tolv månedene. Dette gjelder 79 prosent av de som ikke har deltatt siste året, og 37 prosent av de som har deltatt i opplæring eller utdanning. Det er med andre ord ganske tydelig at deltakelse i utdanning og opplæring i særlig grad henger sammen med arbeidsgivers tilbud om opplæring, men også arbeidstakers initiativ og etterspørsel etter opplæring overfor sin arbeidsgiver.

FIGUR 14 Sysselsattes etterspørsel etter opplæring og tilbud om opplæring fra arbeidsgiver. 22-66 år. 2020. Prosent av sysselsatte

6

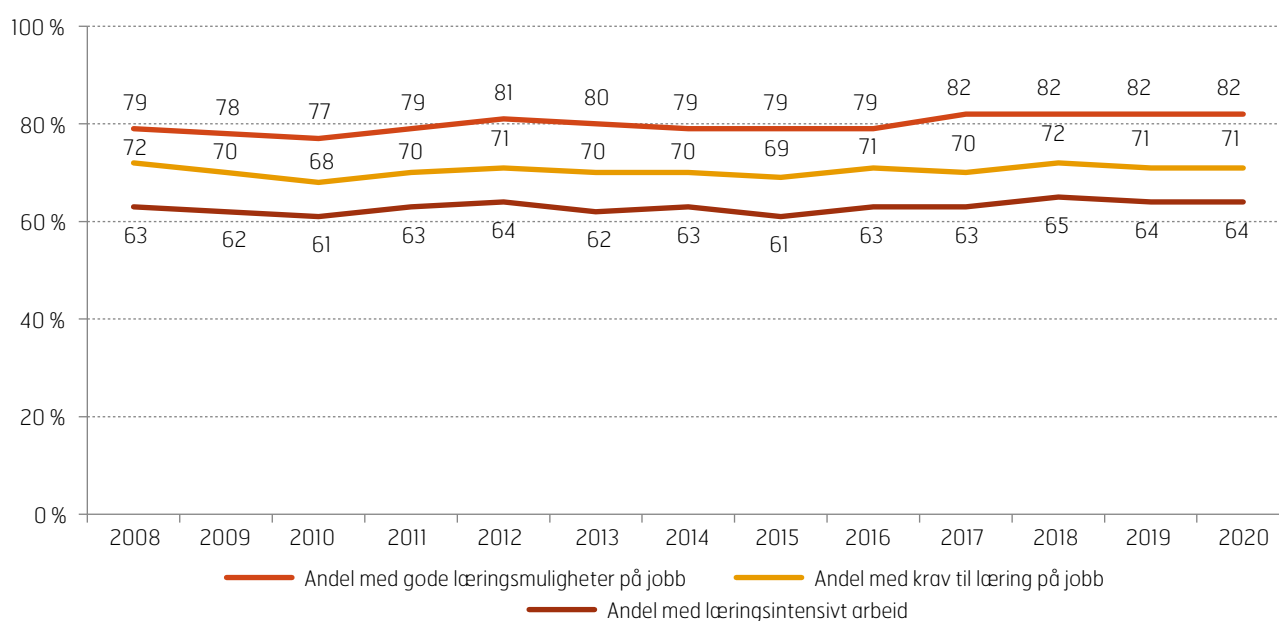
Uformell læring i jobben

Læring skjer ikke bare gjennom formell utdanning og ikke-formell opplæring, men også uformelt gjennom det daglige arbeidet, gjennom lesing og søk og gjennom kontakt med kolleger. 92 prosent av de sysselsatte oppgir å ha svært gode eller ganske gode læringsmuligheter gjennom de daglige arbeidsoppgavene sine. Andelen har vært stabil de siste fire årene, og lå tidligere noe lavere.

71 prosent av de sysselsatte opplever at jobben i svært eller ganske stor grad krever at de stadig må lære seg noe nytt eller sette seg inn i nye ting. Dette er på samme nivå som i 2019.

64 prosent av de sysselsatte opplever både at de har gode læringsmuligheter på jobb, og krav til læring i jobben, og har det vi kaller et læringsintensivt arbeid. Andelen var den samme i 2019.

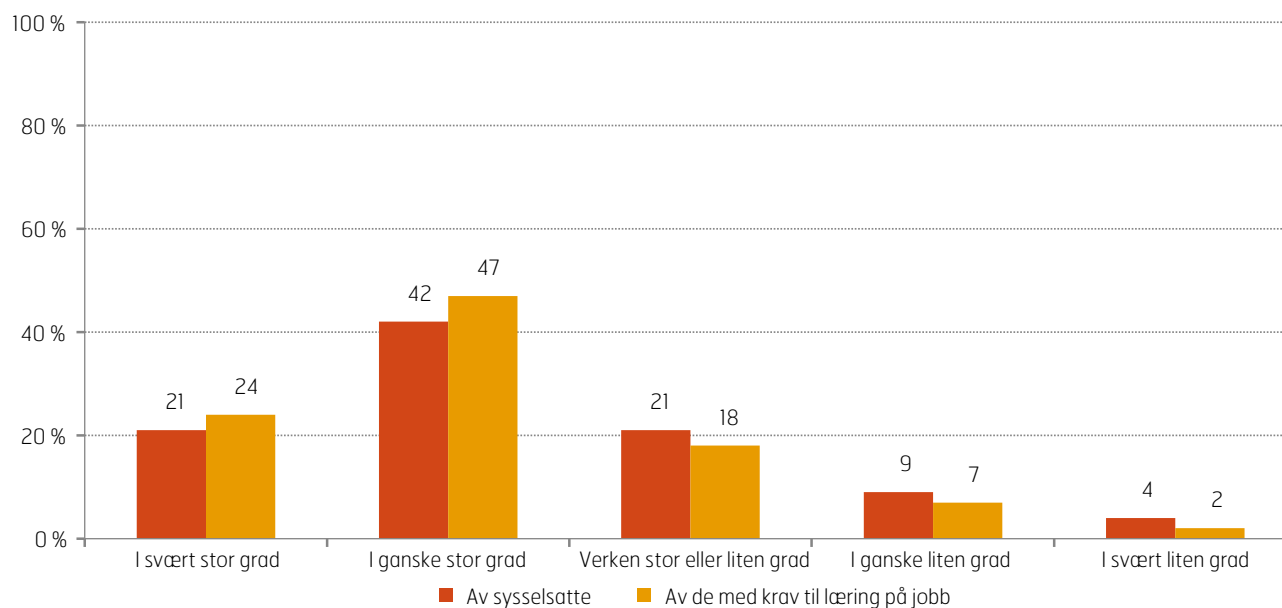
FIGUR 15 Sysselsatte med gode læringsmuligheter på jobb, krav til læring i jobben og læringsintensivt arbeid. 22-66 år. 2008-2020. Prosent av sysselsatte.

Ikke alle sysselsatte opplever at arbeidsgiver støtter dem i å lære det de må. 63 prosent av de sysselsatte opplever at arbeidsgiver i svært eller ganske stor grad legger til rette for at de får sette seg inn i det nye jobben krever gjennom å gi opplæring eller tid til egenstudier. Av de som opplever store eller ganske store krav til læring i jobben gjelder dette 71 prosent.

Det er imidlertid også 13 prosent av de sysselsatte mener arbeidsgiver bare i ganske eller svært liten grad legger til rette for å at de kan lære seg det de trenger på jobb. Av de som opplever krav til læring i jobben gjelder dette 9 prosent, og det har økt med ett prosentpoeng siden 2019.

FIGUR 16 Andel med arbeidsgiver som legger til rette for at du får deg inn i det nye jobben krever, gjennom å gi opplæring eller tid til egenstudier, blant alle sysselsatte og blant de som opplever krav til læring i jobben. 2020. 22-66 år. Prosent

Karl Johans gate 7, Postboks 236 Sentrum, 0103 Oslo
Telefon: 23 38 13 00

kompetansenorge.no
postmottak@kompetansenorge.no

